

Magyar állami kitüntetés
Veress István ny. egyetemi tanárnak

A közelmúltban adták át az örmény közösség legidősebb tagjának, Veress István agrármérnöknek, nyugalmazott egyetemi tanárnak a Magyar Köztársaság Erdemrend Lovagkeresztje kitüntetését Kolozsváron - ünnepélyes keretek között -, a Magyar Főkonzulátus protokoll termében.

A Magyar Köztársaság elnöke által adományozott kitüntetésen ezt olvashatjuk: „*Kiemelkedő oktatói, népnevelői és szakírói munkája elismeréseként, melynek során eredményesen járult hozzá az erdélyi agrártársadalom fejlődéséhez és a magyar nyelvű agrár tanítás kiteljesedéséhez.*”

A magasrangú kitüntetést Sólyom László nevében **Cseh Áron Gusztáv** adta át, aki szintén örmény származású, hiszen anyai nagyszülője a híres Kabdebó család sarja. A bensőséges ünnepségen jelen volt **Egyed Ákos** az Erdélyi Múzeum Egyesület elnöke, a Magyar Tudományos Akadémia kültagja, **Sebestyén Csaba** a Romániai Magyar Gazdák Egyesületének (RMGE) elnöke, a professzor régi tanítványai... valamint a közvetlen hozzátartozók.

A laudációt **Dr. Csávossy György**, az ünnepelt barátja, az RMGE tiszteletbeli elnöke, a Magyar Borakadémia tagja tartotta, aki régi főúri családból származik.

A főkonzul felsorolta Veress professzor eddigi kitüntetéseit: Munkaérdemrend, a Budapest Kertészeti Egyetem arany, gyémánt, vas és rubin diplomása, a Magyar Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium Újhelyi Imre díjasa - erről lapunk is tudósított -, az Erdélyi Gazda évdíja (2005), majd röviden méltatta munkásságát.

Dr. Csávossy György laudációjában kiemelte Veress István sokoldalú tevékenységét, aki a munka és a becsület jegyében élte és éli életét. Önéletrajzi írásából idézett: „Nagyenyedet és vidékét tartom szülőföldemnek, jóllehet életemnek nagyobbik részét Kolozsváron töltöttem, de a gyermek, kamasz és ifjú évek mély barázdát hagytak lelkemben.”

Veress István munkásságának főbb állomásai:

- Fischer faiskola Nagyenyeden, a díszfaiskola vezetője (1933)
- a csombordi Téli gazdasági és Szőlészeti iskola tanára, gyakorlat vezetője (1935-1947), egy évig igazgatója (1948)
- Tanszékvezető egyetemi tanár a kolozsvári Agrártudományi Intézetben (1948-1972)

Veress István a gyümölcsstermesztés megszállottja volt, de tanított zöldségstermesztést, szőlészetet, dísznövénystermesztést, és szenvedélyes halász és vadászként vadgazdaságot.

Kolozsváron egy 10 ha didaktikai gyümölcsösöt létesített, fajtagyűjteményt hozott létre. Tudományos munkáinak száma több mint negyven, szakkönyveit (szám szerint húszat) egyedül vagy társszerzőkkel írta.

Kiemelkedő érdemei:

- Nemzedékek sorát, több, mint 10 ezer diákot oktatott
- A Román Tudományos Akadémia megbízására Erdély régi alma és körte fajtáit felkutatta, leírt és nyilvántartásokba vette
- A Román Pomológia II; III; VI; VII kötetének munkatársa, alma, körte, kajszibarack, dió, mogyoró, mandula, szelídgesztenye különböző fajtáit írta le
- Az erdélyi intenzív gyümölcsstermesztés megteremtője
- Modellértékű biokert kialakítása és fenntartása
- Ismereteit terjesztette, oktatott szóban és írásban, rádió és TV műsorokban.

A mai napig kiveszi részét a népnevelésben, szaktanácsadásban.

Dr. Csávossy György laudációjában a következőket mondta: A gyümölcsstermesztés volt a szenvedélyed, a természet a kikapcsolódás felemelő élménye. Neked megadta a sors, hogy munkádban az örömet és a szépség forrását is megleld. Azt mondják, aki egy fát ültetett, nem élt hiába. Te nemcsak az anyaföldbe, hanem tanítványaid szívébe, lelkébe is rengeteg szellemi fát ültettél, melyek, míg e fák élnek, nemes gyümölcsöt teremnek. Dr. Csávossy György Ady szavaival zárta beszédét: „Virultam jóban, rosszban, mások gyümölcsösödtek, én meg virágoztam ”.

Az ünnepelt fátyolos hangon mondott köszönetet szüleinek, akik szintén pedagógusok voltak és népnevelő útjait egyengették. Köszönetét fejezte ki barátainak, vadásztársainak és minden ismerősének, akik

munkássága folyamatos fejlődéséhez hozzájárultak. Hálával emlékezett tanáira, akik elindították a pályán, és volt tanítványaira, akik kiváló szakemberekké váltak és a mai napig látogatják szaktanácsért. Őszinte elismerését tolmácsolta az erdélyi magyarság intézményeinek, melyek megteremtették munkásságának feltételeit, valamint mindazoknak, akik írásait olvasták és olvassák mind a mai napig. Sokan segítettek és a nehézségekben mindig mellette álltak, három éve elhunyt felesége, leányai, szerető unokái és dédunokái. Köszönte az Úristen szentfelségének, hogy hosszú, küzdelmes, dolgozó és háládatos élettel áldotta meg, és hogy egész életében azt tehette, amit szeretett, a munkássága és szenvedélye fedte egymást.

Veress István felkérte a főkonzul urat, tolmácsolja köszönetét a Magyar Köztársaság elnökének, Sólyom Lászlónak is.

Az esemény ünnepi hangulatát *Beláni Margit* operaénekesnő dalaival növelte. *Dr. Jancsó Miklós*, a professzor kedvenc költőjének Áprily Lajosnak verseit szavalta el. A több mint egy órán át tartó ünnepély kellemes, családias, baráti hangulatban telt el. Végül pezsgővel, vörös és fehérborral koccintottak az ünnepelt egészségére.

* * *

Ötven éve húnyt el Pattantyús Ábrahám Géza

Az alábbi három rá emlékező írással, továbbá életútjának felidézésével a neves professzorra emlékezünk!

Patyi bácsi diákszemmel

Anekdota (igaz történet?) „Patyi” bácsiról, 1985

A Pattantyús-féle vizsgák (nem is szólva az utóvizsgákról!) legendásan hosszú ideig tartottak: nagyon örülhetett az a hallgató, aki már két óra alatt végzett. Ráadásul a profnak megvolt az a szokása, hogy a vizsgát általában délután 6-7 óra felé kezdte. Most képzeljük el, meddig húzódtak el ezek a számonkérések, ha összegyűlt 10-15 vizsgázó, s külön képzeljük hozzá, hogy a Műegyetem összes kapuját abban az időben 22 órakor lezárták! Az első, ünneplőbe öltözött delikvens úgy 11 óra tájban mászott át a kerítésen - pontosan az ott strázsáló rendőr orra előtt. - Na mit loptunk, mit loptunk? - kérdezte a rémült ifjút, és csak nagy nehezen hitte el, hogy az nem bűnöző, csak éppen a „Patyinál” volt vizsgázni.

Fél óra múlva az eset megismétlődött, majd még kétszer-háromszor. Úgy 1 óra tájban a rendőr már rettenetesen ideges volt, és így támadt neki a soron következő kimászónak: - *Most nehogy azt mondd te is, hogy a „Patyinál” voltál vizsgázni! - Dehogy mondom. Én vagyok a „Patyi”...*

* * *

Üdvözlő beszéd 1955. december 11-én

(Részlet)

Emberi vonásait főképp az jellemzi, hogy szeretettel törődik mindenkivel. Példájával mutatja meg, hogy mindnyájan összetartozunk, és környezetünk egyetlen nagycsaládot alkot. Közvetlenség és barátságosság sugározza be az emberekkel való érintkezését. Elveiért és az emberekért való kiállást hirdeti, és ezt a kiállást lépten-nyomon tapasztaljuk. Irányt mutat a mérnöktársadalomnak. Tudatosan foglalkozik a mérnöki etikával és a mérnöknek a társadalomba való beilleszkedésével. Régen ez ösztönös kérdés volt, de az idők folyamán elhalványult. A háború utáni idők hozták előtérbe. Ő pedig már negyedszázada foglalkozik ezzel a problémával. Leszögezi a mérnöki etika alapját: a tudás mellett az erős jellemet, az akaratot, az elvek melletti kitartást, a műveltséget. Vallja, hogy a vezetés alkalom a nagyobb kötelességvállalásra és az iránymutatásra.

Gerey Tamás

Pattantyús Ábrahám Géza

(1885-1956)

Kossuth díjas műegyetemi professzor halálának 50. évfordulója alkalmából 2006. szeptember 29-én koszorúzásokkal egybekötött megemlékezést tartottak a Farkasréti temetőben de. 11 órakor, majd du. 13 órakor a Műegyetem kertjében lévő szoborparkban, a professzor szobránál. Ezt követően a könyvtár aulájában megnyitották az emlékkiállítást, ahol a „*Patyi bácsi diákszemmel*” című könyv bemutatójára is sor